

I. Diplomová magisterská práce

Posudek na diplomovou práci **Martiny Škrlantové** *Projektové vyučování výtvarné výchovy na základní škole praktické*

Vedoucí diplomové magisterské práce

Posudek vedoucího práce:

Pro svou práci si diplomantka vybrala aktuální, a zároveň dobře v tradicích zakotvené téma: projektové vyučování, se zaměřením na výtvarnou výchovu. Uvažuje nad ním z hlediska důležité pedagogické proměnné: efektivity výuky. Tato proměnná je východiskem pro stanovení cíle empiricko-výzkumné části práce, v níž diplomantka zamýšlela zjistit a vymezit rozdíly mezi „klasickým“ a projektovým vyučováním na základní škole praktické (viz s. 35 posuzovaného díla). Z pojetí výkladu je zřejmé, že autorka pokládá projektové vyučování za progresivní a efektivní způsob práce na základní škole praktické a snaží se doložit jeho výhody oproti „klasickému“ pojetí.

V teoretické části práce si M. Škrlantová zjednává porozumění problematice projektového vyučování, především s oporou v publikacích J. Coufalové a J. Valenty v oblasti obecné pedagogiky; v oblasti výtvarné výchovy diplomantka využívá zejména poznatků V. Roeselové. Opěrné texty jsou vybrány korektně a v jejich interpretacích neshledávám nepřipustná zkreslení.

V empirické části autorka postupovala podle standardizované metodiky analýzy videozáznamu na podkladě publikace T. Janíka a M. Mikové. Jedná se o techniku získávání a zpracování údajů, která je poměrně velmi pracná a náročná na čas. Přepisy jsou provedené pečlivě, kromě toho je přiloženo CD s původním videozáznamem; v tomto smyslu je práce cenná pro případné další využití při meta-analýzách. Přijatelná je též charakteristika výzkumného vzorku a použitého metodického postupu, přestože mohly být uvedeny podrobnější údaje o programu práce ve třídách a ve škole s ohledem na předmět práce: porovnání „klasického“ a projektového vyučování.

Nejzávažnější nedostatky práce M. Škrlantové spatřuji v pojmové analytické práci: v analýze a uspořádání (strukturaci) získaných údajů a v kategorizaci výzkumných dat. Z toho pak vyplývá téměř chybějící provázanost empirických kategorií s teoretickou částí práce, a následně též absence jakékoliv argumentace na průniku empirie a teorie. Autorka si nejprve velmi pracně a podle všech pravidel vytvořila předpoklady k hluboké analýze tématu, o které se zajímá, ale pak jako by na veškeré své úsilí zapomněla – k vyhodnocování výsledků totiž silný metodický aparát nevyužívá a omezuje se na výklad, pro který by jí stačil prostý pozorovací záznam z hospitace. Jedinou oporou, kterou využívá, jsou přesné časové údaje – ty jsou samozřejmě důležité pro popis a pro stanovení následností, ale bez strukturované kategorizace je jejich význam značně oslaben.

Mám za to, že diplomantka si tohoto problému zřejmě není dost dobře vědoma, protože po domluvě základní metodiky jsme již neměli dost příležitostí pracovní postup dále podrobněji konzultovat. Protože dobře znám pracovní a časovou náročnost mikroanalýzy, dovedu si představit, že autorku nejspíš „pohltila“ natolik, že necítila potřebu dál se zabývat kategorizací a do větší hloubky ji konzultovat. Bohužel, skutečné teoreticko-výzkumné zhodnocení diplomového úkolu se tím téměř vytrácí a soustřeďuje se do jediného argumentu: časové dotace, která je v projektovém vyučování větší a pro žáky s handicapem výhodnější (s. 142).

V souhrnu lze práci soudit jen jako přípravu podkladů pro skutečnou hlubší analýzu – jak ostatně diplomantka sama naznačuje v Závěru. Ke stanovenému cíli empiricko-výzkumné části diplomového úkolu bylo nakročeno, ale jeho splnění se omezilo na argumentaci v jediné kategorii (čas), nadto jen hodně slabě podložené soustavnějším výkladem. Je škoda, že velký objem reálné přípravné práce, který diplomantka do plnění svého úkolu vložila, nemohl být využit lépe. Pro posouzení předpokladů k analytické práci by bylo žádoucí, aby při obhajobě diplomantka prokázala dovednost navrhnout i jiné kategorie k porovnávání přístupů k výuce, odvozené z nasbíraného materiálu.

Návrh klasifikace: dobře (s možností velmi dobře na základě obhajoby)

V dne
V Praze dne 28. dubna 2008

Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.
.....
podpis vedoucího práce